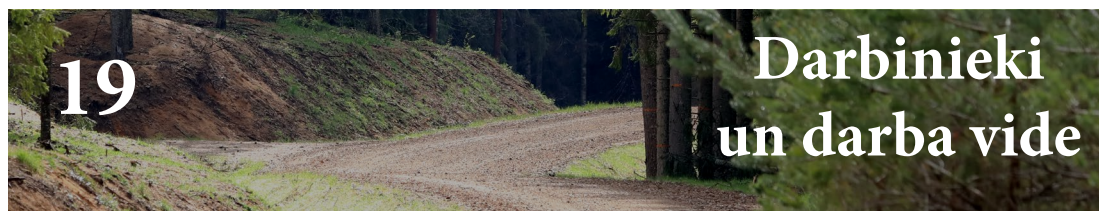
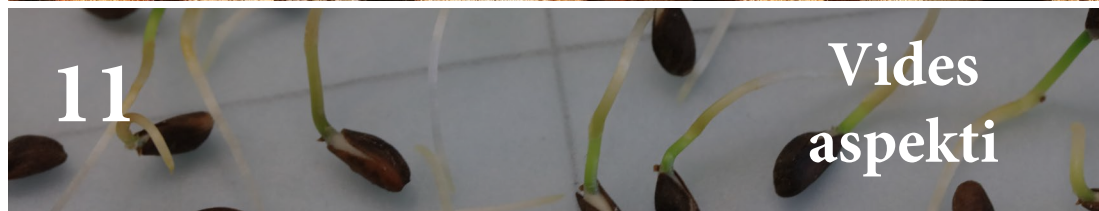
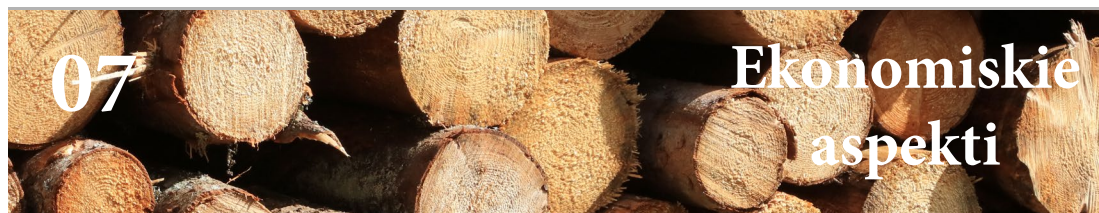

pielikums MPS publiskajam
pārskatam - Ilgtspējas aspekti

MĒŽA PĒTĪŠANAS STACIJA

Dokumentā ietverta informācija par Meža pētīšanas stacijas darbībai būtiskiem ilgtspējas aspektiem.

Kontaktinformācija saziņai: Stratēģiskās vadības procesa vadītāja Andra Ziedīņa, andra.ziedina@agenturamps.lv

Ilgtspējas mērķi

Atbalstot kopējās pūles cīņā ar šobrīd pasaulē nozīmīgākajiem vides, ekonomiskajiem un sociālajiem izaicinājumiem, kā arī ANO izveidoto plānu ar 17 ilgtspējīgas attīstības mērķiem, arī mēs esam apņēmušies sniegt ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā. Izvēlētie prioritārie un vidējas prioritātes ilgtspējas attīstības mērķi ir cieši saistīti ar mūsu darbību un stratēģiskajiem mērķiem.

Esam izvēlējušies četrus prioritāros ilgtspējas attīstības mērķus:

nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas;

nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus;

veikt steidzamus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi;

aizsargāt, atjaunot un veicināt sauszemes ekosistēmu ilgtspējīgu izmantošanu, ilgtspējīgi apsaimniekot mežus, apkarot pārtuksnešošanos un novērst zemes degradāciju, veicināt tās atjaunošanu un apstādināt bioloģiskās daudzveidības izzušanu.

Vidējas prioritātes vai netiešas ietekmes ilgtspējas attīstības mērķi:

nodrošināt veselīgu dzīvi un sekmēt labklājību jebkura vecuma cilvēkiem;

veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem;

veidot noturīgu infrastruktūru, veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un sekmēt inovācijas

Ieinteresētās puses

Izvērtējot puses, kas ietekmē *Meža pētīšanas stacijas* darbību un kuras varētu tikt ietekmētas no mūsu veiktajām darbībām, mēs identificējam ieinteresēto pušu grupas: pārvaldītāji un valsts pārvalde, uzņēmēji (pakalpojumu sniedzēji un saņēmēji), nozares nevalstiskais sektors un vietējās pašvaldības, meža nozares augstākās izglītības iestāde, meža nozares zinātniskā institūcija un izglītības pakalpojuma sniedzējs meža īpašniekiem.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm norit dažādos formātos: kā konsultācijas – aktuālu jautājumu noskaidrošanai; sarunas vai apspriešanas; iesaiste – viedokļu apmaiņa bez kopīgas lēmuma pieņemšanas un sadarbības; vai partnerība – kopīga lēmuma pieņemšana un sadarbība. Apzinoties būtiskākās ieinteresēto pušu intereses un vajadzības, mēs tās esam definējuši Vidēja termiņa darbības stratēģijā 2023. – 2025. gadam.

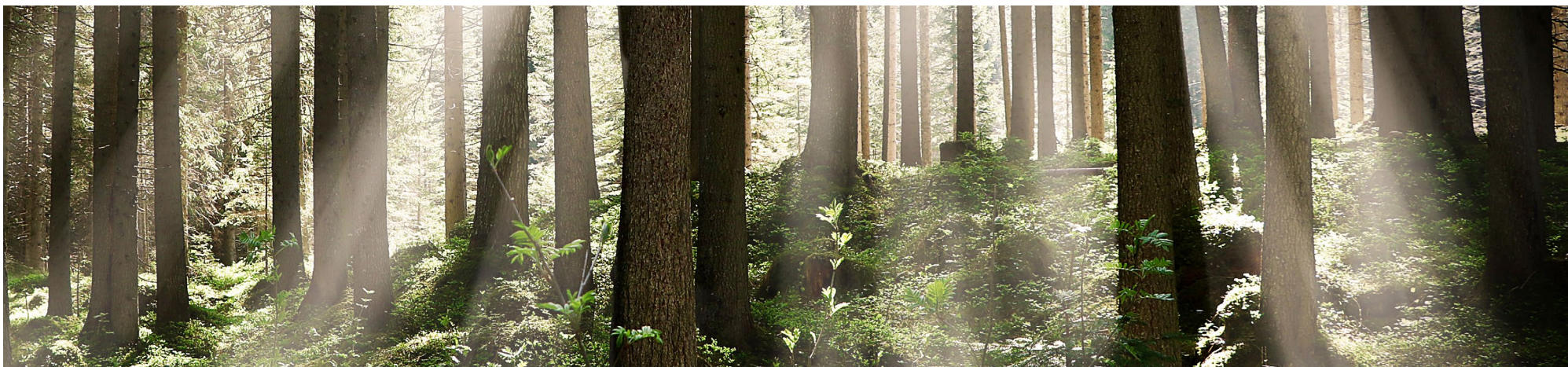
Sadarbības mērķgrupas (ieinteresētās grupas)

Mērķgrupas nosaukums	Būtiskākās intereses un vajadzības
Zemkopības ministrija un pārvaldītāji	Zemkopības ministrija un pārvaldītāji caur Uzraudzības padomi īsteno atbildīgu MPS pārraudzību.
Valsts un pašvaldību institūcijas, tai skaitā pašvaldības	Sadarbība normatīvā regulējuma izpildē, kā arī konsultācijas par normatīvā regulējuma izpildi. Vietēja līmeņa sadarbība ar valsts un pašvaldību institūcijām.
Nevalstiskās organizācijas	Komunikācija par nozares attīstībai būtiskiem jautājumiem. Vietēja līmeņa sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām.
Zinātniskās izpētes un izglītības atbalsta saņēmēji	Sadarbība zinātniskās izpētes un izglītības atbalsta īstenošanā.
Uzņēmējdarbības veicēji	Pakalpojumu un preču iepirkšana un pārdošana.

Būtiskuma jomu noteikšana

Meža pētīšanas stacija diskusijā ar ārējām ieinteresētajām pusēm identificēja ilgtspējas jomas un rezultātā tika izstrādāta būtiskuma matrica. Diskusijā piedalījās sadarbības partneri no zinātniskās pētniecības, mežsaimniecības nozares un valsts pārvaldes institūcijām. Attēlā (6. lpp.) atspoguļotas ilgtspējas jomas, kas veidotas, balstoties uz diskusiju ar mūsu darbiniekiem un ārējo ieinteresēto pušu pārstāvjiem. Būtiskums norādīts, atbilstoši ilgtspējas ietvaram trīs grupās: **ietekme uz vidi, uz sabiedrību un ekonomiskā ietekme**.

Lai veicinātu darbinieku labklājību un labsajūtu, kā arī iezīmētu nākotnes izaicinājumus sadarbībā ar plašāku sabiedrību, sadaļa *ietekme uz sabiedrību* dalīta divās grupās: darbinieki un kopienas. Jomas izvietotas pēc būtiskuma gan mūsu, gan ārējo pušu skatījumā. Ar “1” atzīmēta svarīgākā attiecīgās kategorijas ilgtspējas joma.

Būtiskuma jomu noteikšana

Vide

- V1 Darbības atbilstība normatīvajiem aktiem
- V2 CO2 emisijas, transports un energoresursu pārvaldība
- V3 Sadarbības partneru un piegādātāju izvēle
- V4 Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana
- V5 Meža racionāla apsaimniekošana tā ilgtspējas nodrošināšanai
- V6 Infrastruktūras izveide un uzturēšana

Ekonomiskā ietekme

- E1 Netiešā ekonomiskā ietekme
- E2 Tiešā ekonomiskā ietekme
- E3 Tīrums klātbūtne

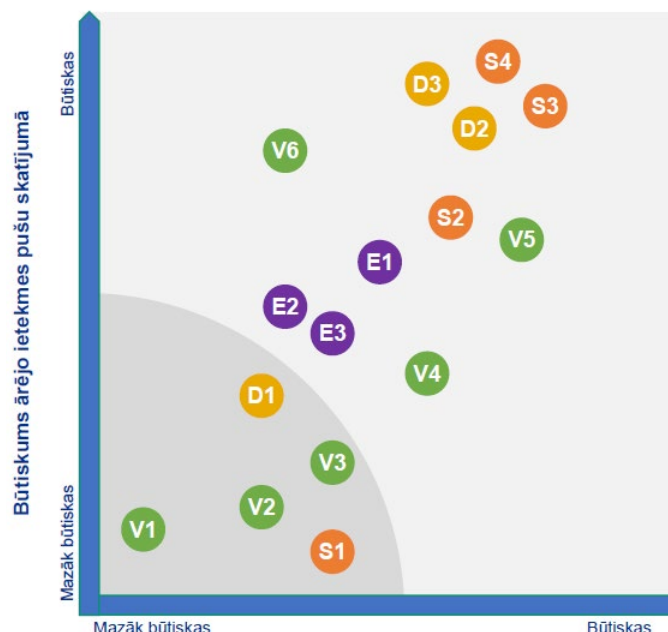
Sabiedrība: darbinieki

- D1 Darbinieku veselība un drošība
- D2 Efektīva organizācijas vadība
- D3 Darbinieku apmierinātība un izaugsmes iespējas

Sabiedrība: kopiena

- S1 Sadarbība ar vietējām kopienām
- S2 Sabiedrības izglītošana
- S3 Ietekme uz augstāko izglītību un nozares zinātnisko attīstību
- S4 Zināšanu pārešana

Būtiskuma matrica

Būtiskums Meža pētīšanas stacijas skatījumā

Būtiskās ilgtspējas jomas attēlotas, izmantojot atbilstošu krāsu un ciparu:

Vide

vides jomas apzīmētas ar zaļu krāsu un burtu V;

Ekonomiskā ietekme

ekonomiskās ietekmes jomas ar violetu krāsu un burtu E;

Sabiedrība: darbinieki

ietekme uz darbiniekiem ar dzeltenu krāsu un burtu D;

Sabiedrība: kopiena

ietekme uz kopienu jeb plašāku sabiedrību ar oranžu krāsu un burtu S.

Ekonomiskie aspekti

Meža pētīšanas stacijas radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība ir atkarīga no mūsu saimnieciskās darbības rezultātiem. **Racionāla meža apsaimniekošana saskaņā ar ilgtermiņa meža apsaimniekošanas plānu nodrošina strukturētu ieņēmumu novirzīšanu zinātniskās izpētes un meža nozares augstākās izglītības atbalstam.**

Ieņēmumi *Meža pētīšanas stacijai* galvenokārt veidojas no ciršanas tiesību atsavināšanas (augošu koku pārdošanas) izsolēs, kā arī gūstam ieņēmumus no lauksaimniecības zemju un medību platību nomas, meža sēkļu kvalitātes pārbaudēm un telpu nomas pakalpojumiem. **Mūsu pamatmērķis nav maksimālās peļņas gūšana, bet gan ieņēmumu gūšana, lai nodrošinātu valsts zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanu, nodrošinot atbalstu mežzinātnei un augstākajai meža nozares izglītībai.**

Pārskata gadā pārdotais koksnes apjoms bija 159 954 m³. *Meža pētīšanas stacijai* esošo līdzekļu atlikums paliek *Meža pētīšanas stacijas* rīcībā un to drīkst izlietot nākamajā vai turpmākajos gados, tādējādi saglabājot pozitīvu finanšu plūsmu.

2024. gadā radītā ekonomiskā vērtība bija 9,07 miljoni eiro. Ikgadējais budžets pēc tā apstiprināšanas ir pieejams *Meža pētīšanas stacijas* tīmekļa vietnes sadaļā Budžets un finanses.

Meža pētīšanas stacijas radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība 2024. gadā, milj. EUR

Radītā ekonomiskā vērtība

9,07

Sadalītā ekonomiskā vērtība

10,18

Nesadalītā ekonomiskā vērtība

0,39

Ekonomiskie aspekti

2024. gadā veikti **kapitālie ieguldījumi ēkās un būvēs**, kā arī, uzlabojot valsts zinātnisko izpētes mežu un zinātnisko izmēģinājumu kokaudzētavas infrastruktūru. Ir atjaunoti 11,7 km meža ceļu, tai skaitā uzbūvēti jauni meža ceļi 2,1 km. Uzlabots hidroloģiskais režīms mežaudzēm 1012 ha platībā, veicot meža meliorācijas sistēmu atjaunošanas darbus grāvju trasēs ar kopējo apjomu 31,8 km.

Zinātnes un mācību atbalsta nodrošināšanai ieguldīti līdzekļi zinātniskās izpētes objektu uzturēšanā un zinātnisko izmēģinājumu kokaudzētavā. Pārskata periodā veikta meža monitoringa mēriekārtu iegāde, lai veiktu pētījumus zinātniskās izpētes objektos par klimata pārmaiņu ietekmi uz mežsaimniecību Latvijā un to radītajiem riskiem.

Būtiskākās investīcijas un kapitālieguldījumi 2024. gadā, EUR

Biroja un mežizglītības ēkas būvniecība

3 153 547

leguldījumi meža ceļos un meliorācijas sistēmās

1 858 305

leguldījumi zinātniskās izpētes objektu uzturēšanā

428 265

leguldījumi zinātnisko izmēģinājumu kokaudzētavā

110 454

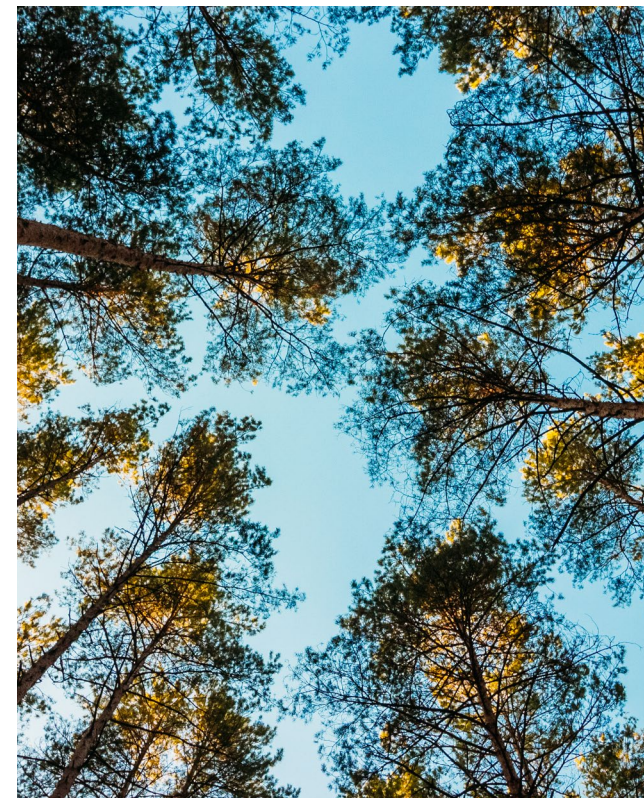
Dendrometrs un sulu plūsmas sensors

Ekonomiskie aspekti

Meža pētīšanas stacija sniedz ieguldījumu reģionālās nodarbinātības veicināšanā: mežsaimniecisko darbu, mežizstrādes un meža infrastruktūras būvdarbu un citos darbības procesos ik gadu iesaistīti vairāk nekā 100 uzņēmumu. **Piesaistot uzņēmumus pakalpojumu sniegšanā, dodam tiešu un netiešu ieguldījumu citu nozaru attīstībā un veicinām netiešu ieguldījumu, sekmējot to nozaru uzņēmumu attīstību, kuri savu darbību var balstīt meža nozarē veiktajos zinātniskajos pētījumos.**

Veicot iepirkumu procedūras, cenu aptaujas un tirgus izpēti, kā arī iepērkot pakalpojumus un preces, normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos piemēro Publisko iepirkumu likumu. Preču un pakalpojumu iegādei tiek izmantota Elektronisko iepirkumu sistēma.

Valsts zinātniskās izpētes mežos koku ciršanas tiesības tiek realizētas izsolēs. Maksimāli pieļaujamais apjoms noteikts Ministru kabineta 2020. gada 13. augusta rīkojumā Nr. 435 *Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2021. – 2025. gadam*, nosakot valsts zinātniskās izpētes mežos maksimāli pieļaujamo koku ciršanas apjomu piecu gadu periodam. 2024. gadā uzsākta izstrāde mežsaimniecisko darbu pieņemšanas un nodošanas aktu aprītei MPSGEO. Pārskata periodā krājas kopšanas cirtes veiktas 111,61 ha apmērā un galvenās cirtes 114,47 ha apmērā, realizētas augošu koku ciršanas tiesības ar apjomu 159 954 m³. 2024. gadā 22 uzņēmumi un 10 fiziskas personas iegādājās augošu koku ciršanas tiesības valsts zinātniskās izpētes mežos.

Ekonomiskie aspekti

2024. gadā aktualizējām cirsmu līgumu paraugus un līgumu administrēšanas kārtību. 2024. gadā tika piemērots nosacījums, ka augošu koku izsolēs var piedalīties uzņēmums, kurš saviem darbiniekiem nemaksā nepamatoti zemu vidējo darba algu, tika veikta attiecīgo nosacījumu izpildes kontrole. *Meža pētīšanas stacijas* rīkotajās cirsmu un kokmateriālu izsolēs var piedalīties tikai tāds uzņēmums, kura darba ņēmēju mēneša vidējie darba ienākumi pēdējā kalendārā gada laikā brīvi izvēlēta nepārtrauktā trīs ceturkšņu periodā nebija ze-

māki par 70% no darba ņēmēju mēneša vidējiem darba ienākumiem valstī mežizstrādes nozarē, t.i. 937 EUR 2024. gadā. Meža stādījumu kopšanā, atjaunošanā, miglošanā, aizsardzībā, augsnes sagatavošanā, augošu koku uzmērīšanā sadarbība pārskata periodā bijusi ar 18 pakalpojumu sniedzējiem. **Mēs regulāri monitorējam vidēja termiņa darbības stratēģijas mērķu sasniegšanu, ikgadēji ir noteikti finanšu un nefinanšu mērķi, un tiek veikta to izpildes uzraudzība.**

Informācija par finanšu mērķu izpildi tiek sagatavota, sniedzot pārskatus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. *Meža pētīšanas stacijas* gada pārskata konsolidāciju vispārējā valsts budžeta pārskatu sistēmā nodrošina LVMI *Silava*.

Vides aspekti

Meža racionāla apsaimniekošana tā ilgtspējas nodrošināšanai

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, mūsu mērķis ir demonstrēt adaptīvu mežsaimniecības praksi, veicot racionālu meža apsaimniekošanu. **Mūsu meža apsaimniekošanas prakse ir vērsta uz klimata riskus mazinošiem un adaptīviem pasākumiem meža apsaimniekošanā,** piemēram, meža atjaunošanu ar selekcionētu meža reproduktīvo materiālu, nosakot, ne mazāk kā 60% no visām atjaunotajām platībām tiek izmantots augstvērtīgs, selekcionēts meža reproduktīvais materiāls. Lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu un sekmētu lielāku oglekļa piesaisti vitālās mežaudzēs, svarīgi ir mežos nepalielināt pāraugušo mežaudžu īpatsvaru un meža apsaimniekošanas cikla sākumā veikt intensīvu jaunaudžu kopšanu. Dažādu sugu koki un krūmi ir lielākā oglekļa krātuve meža ekosistēmā, jo tie fotosintēzes procesā uzkrāj oglekli koksņē, lapās un saknēs.

Lai meža platībās veicinātu oglekļa piesaisti un uzkrāšanos, tiek īstenoti dažādi mežsaimnieciskie pasākumi, kuru mērķis ir veidot ražīgas, veselīgas un noturīgas mežaudzes.

Pareizi plānoti mežsaimnieciskie darbi palīdz nodrošināt, ka mežs ilgtermiņā spēj efektīvi piesaistīt oglekli un vienlaikus saglabā augstu ekoloģisko un saimniecisko vērtību.

Lai mazinātu postījumu risku un nodrošinātu medījamo dzīvnieku populāciju apsaimniekošanu, esam noslēguši medību platību nomas līgumus ar 17 medību tiesību lietotājiem.

Bezpilota gaisa kuģis meža apsaimniekošanai

Vides aspekti

Meža racionāla apsaimniekošana tā ilgtspējas nodrošināšanai

Mineralizēto joslu sagatavošana mežā

Mēs veicam darbības, lai preventīvi mazinātu klimata pārmaiņu radītos riskus.

Valsts zinātniskās izpētes meži ir pētījumu bāze adaptīvai meža apsaimniekošanas praksei. Nelabvēlīgi laika apstākļi ietekmē mežsaimniecības darbus un palielina meža bojājumu novēršanai un atjaunošanai nepieciešamos resursus. Klimata pārmaiņām ir negatīva ietekme uz meža infrastruktūras objektu izveidi un uzturēšanu. Sausuma un izteikta karstuma periodos būtiski pieaug ugunsgrēku risks, kas var radīt ne vien ekonomiskus zaudējumus, bet arī izraisīt apjomīgu oglekļa rezervju nokļūšanu atmosfērā.

Rūpējoties par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, īstenojam pasākumus Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanai, kā arī tiek nodrošināti mežsaimniecisko darbu pasākumi egļu astoņzobu mizgrauža radīto risku mazināšanai.

Feremonu slazdi mizgraužu ierobežošanai

Vides aspekti

Meža racionāla apsaimniekošana tā ilgtspējas nodrošināšanai

Informācija par veiktajām darbībām mežu apsaimniekošanā un to rezultātiem katru gadu tiek publicēta publiskajā pārskatā. Ilgstošu nelabvēlīgu laika apstākļu un klimata pārmaiņu ietekmes risku mazināšanai ir būtiski pielāgot cirsma plānošanas un mežizstrādes darbu procesu. Plānojot mežsaimniecisko darbību, mums jāreķinās ar līdz šim nepieredzētiem laika apstākļiem, tāpēc turpinām pielāgot mežsaimnieciskos procesus.

Galveno mežsaimniecisko darbu apjomi 2024. gadā, ha

Augsnes sagatavošana

295,19

Stādījumu
agrotehniskā
kopšana

714,61

Zinātnisko stādījumu
ierīkošana (selekcijas un
adaptīvās mežsaimniecības
pētījumiem)

143,43

Stādījumu ierīkošana

201,88

Jaunaudžu sastāva
kopšana

224,31

Zinātnisko stādījumu
aizsardzība (selekcijas un
adaptīvās mežsaimniecības
pētījumiem)

662,02

Stādījumu aizsardzība

491,60

Augsnes sagatavošana
zinātniskajiem stādījumiem
(selekcijas un adaptīvās
mežsaimniecības pētījumiem)

106,34

Zinātnisko stādījumu
kopšana (selekcijas un
adaptīvās mežsaimniecības
pētījumiem)

845,08

Vides aspekti

Aizsargājamās dabas teritorijas un dabas daudzveidība

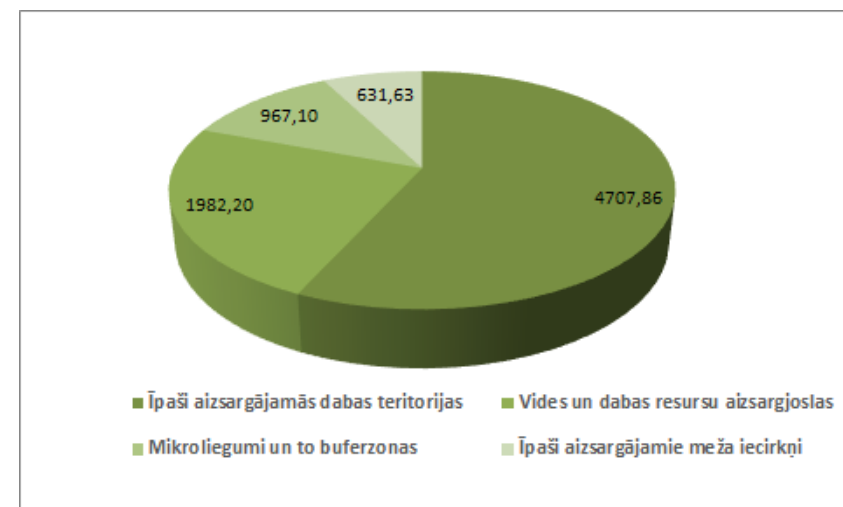
Būtisku daļu jeb 20,1% no valsts zinātniskās izpētes mežu zemes kopplatības aizņem teritorijas ar dabas un vides aprobežojumiem. Šajās platībās mežsaimnieciskā vai cita veida saimnieciskā darbība netiek plānota, vai tiek plānota ierobežotā apjomā, kas nodrošina atbilstošus apstākļus tādām sugām un biotopiem, kas var pastāvēt tikai cilvēka darbības maz ietekmētās platībās.

Dabas un vides aizsardzības teritorijas izveidotas pamatojoties uz spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, taču tās var arī savstarpēji pārklāties un tām var būt atšķirīgi aizsardzības mērķi un saimnieciskās darbības aprobežojumi.

Apsaimniekojam mežus aizsargjoslās gar ūdeņiem, purviem, ap pilsētām, ap kultūras pieminekļiem un citur. Vides un dabas resursu aizsardzībai

tiek noteiktas aizsargjoslas ap objektiem un teritorijām, lai samazinātu vai novērstu antropogēno negatīvo ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas. Atbildīgi apsaimniekojam ar normatīvajiem aktiem noteiktās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumus, kas tiek veidoti īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai. Daļa no šīm teritorijām ietilpst arī Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīklā. Lai mazinātu darbības ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, plānojot meža ceļu būvniecību, esošu meliorācijas sistēmu atjaunošanu, koku ciršanu, ievērtējam plānotās darbības teritorijā un tur sastopamās dabas vērtības.

Aizsargājamās dabas teritorijas valsts zinātniskās izpētes mežos, ha

Vides aspekti

Aizsargājamās dabas teritorijas un dabas daudzveidība

Visu aizsargājamo teritoriju skaitā ir arī ES nozīmes biotopi, kuri valsts zinātniskās izpētes mežos tiek aizsargāti un apsaimniekoti 1,4 tūkst. ha platībā. No tiem visbiežāk konstatētie meža biotopu veidi ir veci vai dabiski boreāli meži, purvaini meži un staignāju meži. Salīdzinoši mazākā apjomā reģistrēti purvu biotopi.

ES nozīmes biotopi

ES nozīmes biotopa kods	ES nozīmes biotopa nosaukums	Kopā
3150	Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju	0,8
3160	Distrofi ezeri	4,7
3260	Upju straujteces un dabiski upju posmi	0,5
6410	Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs	1,0
6450	Palieņu zālāji	6,1
7110*	Aktīvi augstie purvi	73,0
7120	Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās	12,2
7140	Pārejas purvi un slīkšņas	5,1
7160	Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi	82,5
7220*	Avoti, kas izgulsnē avotkalņus	0,1
9010*	Veci vai dabiski boreāli meži	627,6
9020*	Veci jaukti platlapju meži	46,2
9050	Lakstaugiem bagāti egļu meži	22,5
9080*	Staignāju meži	66,0
9160	Ozolu meži (ozolu, liepu un skābaržu meži)	21,9
9180*	Nogāžu un gravu meži	7,3
91D0*	Purvaini meži	431,2
91E0*	Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)	46,2
Kopā, ha		1454,9

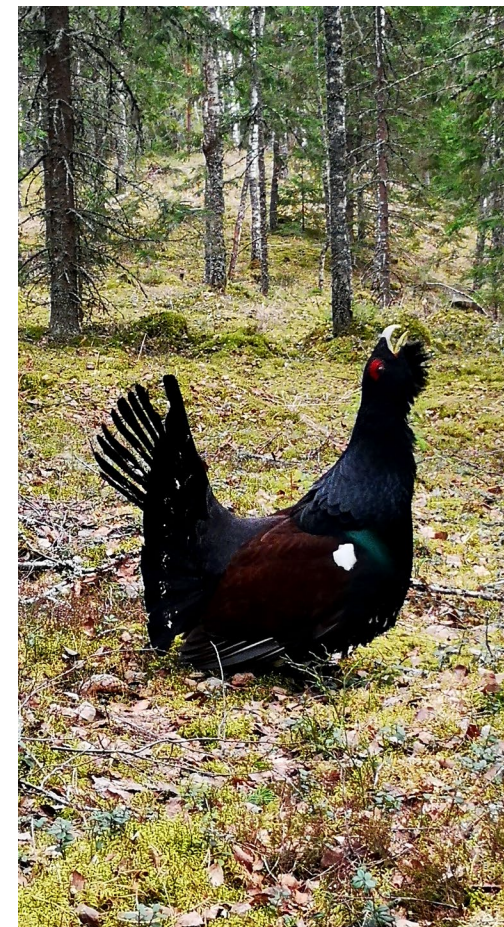
Vides aspekti

Dabas liegumi un īpaši aizsargājamās sugas

Meža pētīšanas stacijas teritorijā atrodas vairāki dabas liegumi, kuros konstatētas retas, īpaši aizsargājamās sugas.

Meža pētīšanas stacijas apsaimniekošanai piekirtīga ir 99,7% no Smiltenes novadā esošā dabas lieguma *Mežole* teritorijas. Liegums ir nozīmīga purvaino mežu, augsto un pārejas purvu, boreālo mežu aizsardzības vieta, kurā konstatēts sevišķi daudz reto un īpaši aizsargājamo augu un bezmugurkaulnieku sugas. Saskaņā ar dabas aizsardzības plānā minēto informāciju lieguma teritorijā konstatētas 48 īpaši aizsargājamās vai Latvijā retas bezmugurkaulnieku sugas, 23 aizsargājamās vaskulāro augu sugas, 18 sūnu sugas, 14 ķērpju sugas, trīs sēņu sugas, 21 īpaši aizsargājama putnu suga, kā arī konstatētas divas putnu sugas, kas īpaši aizsargājamās tikai Latvijā. Detalizēti ar dabas lieguma teritoriju un aizsargājamajām sugām var iepazīties Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) tīmekļa vietnē pieejamajā dabas lieguma dabas aizsardzības plānā no 2020. - 2032. gadam.

Smiltenes novadā esošā dabas lieguma *Rauza*, kura 12,5% no teritorijas atrodas *Meža pētīšanas stacijas* pārvaldībā. Dabas liegums *Rauza* ir nozīmīga vieta Bernes konvencijas III pielikumā un ES Biotopu direktīvas II un V pielikumā iekļautai sugai – ziemeļu upespērlenei, kā arī biežajai perlamutrenei, kas iekļauta ES Sugu un biotopu direktīvas II un IV pielikumā. Teritorijā bioloģiski nozīmīgākais biotops ir dabiskas upju straujteses. Dabas liegums dibināts 2004. gadā un ar tā aizsardzības plānu var iepazīties DAP tīmekļa vietnē. Savukārt Dienvidkurzemes novadā esošā dabas lieguma *Rucavas īvju audze* 31,3% no teritorijas atrodas *Meža pētīšanas stacijas* pārvaldībā. Dabas liegums veidots, lai aizsargātu Latvijā retu koku sugu – parasto īvi. Teritorijā sastopams ES aizsargājamais biotops 9080* Staigājamo meži. Dabas lieguma Rucavas īvju audze dabas aizsardzības plāns 2005.-2015. gadam pieejams DAP tīmekļa vietnē.

Mednis *Tetrao urogallus*
Mežoles mežu novadā

Vides aspekti

Dabas liegumi un īpaši aizsargājamās sugas

Dobeles novadā esošā dabas lieguma *Vīķu purvs* 13,3% no teritorijas atrodas *Meža pētīšanas stacijas* pārvaldībā. Saskaņā ar dabas aizsardzības plānā minēto informāciju teritorijas galvenās aizsargājamās vērtības ir migrējošie (sējas zosis) un ligzdojošie (ziemeļu gulbji, cekuldūkuri) ūdensputni. Pavisam kopā teritorijā konstatētas 24 Latvijas vai ES līmenī nozīmīgas putnu sugas. *Vīķu purva* dabas liegumā sastopami Latvijā aizsargājami biotopi – hāru ezers, kam raksturīgs dzidrs ūdens, maz izšķīdušo minerālvielu un bagātīgs zemūdens augājs, nogāžu un gravu meži, kā arī pārejas purvi un slīkšņas ar aizsargājamiem augiem, kas šajā vietā ir izcili Zemgales un Latvijas mērogā. Dabas lieguma *Vīķu purvs* dabas aizsardzības plāns 2005.–2015. gadam pieejams DAP tīmekļa vietnē.

Talsu novadā esošā dabas parka Talsu pauguraine 39% no teritorijas atrodas *Meža pētīšanas stacijas* pārvaldībā.

Saskaņā ar dabas aizsardzības plānā minēto informāciju dabas parks ir ainaviski izcila teritorija, kurā konstatēti seši ES Biotopu direktīvas biotopi un daudz Latvijā retu un aizsargājamu augu un dzīvnieku sugu. Dabas parka *Talsu pauguraine* dabas aizsardzības plāns 2014.–2024. gadam pieejams DAP tīmekļa vietnē. *Meža pētīšanas stacija* apsaimnieko 71,5% no Aizkraukles novadā esošā dabas lieguma *Vesetas palienes purvs* teritorijas. Dabas lieguma teritorija ietver zāļu un pārejas purvus gar Vesetas upi un tā ir nozīmīga pārejas purva, kas veidojies upes palienē, aizsardzības vieta. Liegumā konstatētas vairākas ES Biotopu direktīvas augu sugas. Dabas lieguma *Vesetas palienes purvs* dabas aizsardzības plāns 2005.-2015. gadam pieejams DAP tīmekļa vietnē.

Līdz 2025. gada nogalei tiek atjaunota informācija par Latvijas Sarkanajā grāmatā iekļautajām sugām, tāpēc šajā dokumentā šī informācija nav atspoguļota.

Stāvlapu dzegužpirkstīte *Dactylorhiza incarnata*
Vesetas palienes purvā

Vides aspekti

SEG emisijas, transports un energoresursu pārvaldība

Pārskata periodā esam uzsākuši darbu pie siltumnīcefekta gāzu emisiju (SEG emisiju) apzināšanas un aprēķiniem atbilstoši SEG protokola (*Greenhouse Gas Protocol*) vadlīnijām.

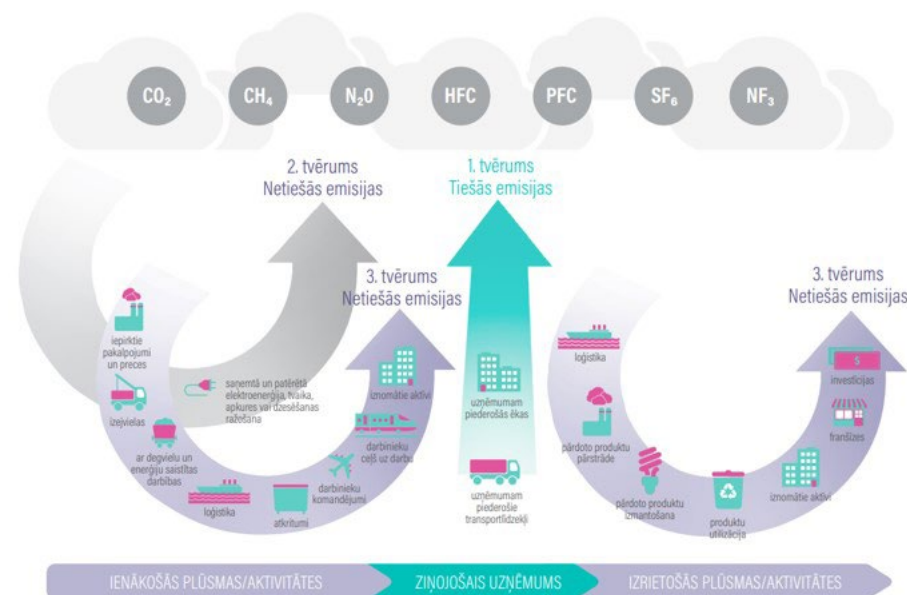
Meža pētīšanas stacijas īpašumos tiek izmantota granulu un elektrības apkure, kā arī zemes siltumsūkņi. 2024. gadā elektrības patēriņš bija 471,0680 MWh jeb vidēji 39,3 MWh mēnesī. Elektroenerģija tika iegādāta gan no AS Latvenergo, kam 2023. gadā CO² emisija uz vienu saražoto elektroenerģijas vienību koncernā kopumā ir 0.073 tonnas CO²/MWh, gan no Enefit, kam 2023. gadā CO² emisija uz vienu saražoto elektroenerģijas vienību kopumā ir 0.077 tonnas CO²/MWh. Tādējādi *Meža pētīšanas stacijas emisijas elektroenerģijas patēriņā ir 37,69 tonnas*. Granulu apkurē 2024. gadā tika patērētas 94,63 tonnas granulu, kas ir 4,9 tonnas CO² emisiju. *Meža pētīšanas stacijas* transportlīdzekļi darba pienākumu veikšanai: saimnieciskais

transports un traktortehnika 2024. gadā patērēja 22 245 litrus benzīna, kas radīja 46,7 tonnu CO² emisiju un 98 712 litrus dīzeļdegvielu, kas radīja 247,97 tonnas CO² emisiju. Lai mazinātu transporta radītās CO² emisijas, *Meža pētīšanas stacija* nākamajos Ilgtspējas pārskata periodos plāno iegādāties

videi draudzīgāku transportu.

Meža pētīšanas stacija ir aprēķinājusi, ka pārskata periodā pārdotajos koksnes produktos CO² piesaiste ir 123 192 tonnas.

Tāpat nākotnē esam paredzējuši veikt aprēķinus *Meža pētīšanas stacijas* oglekļa bilancei.

Darbinieki un darba vide

Darbinieki ir mūsu lielākā vērtība, ko esam definējuši arī vidēja termiņa darbības stratēģijā. Atbilstoši darba videi *Meža pētīšanas stacija* kā darba devējs nodrošina labu praksi darba tiesību un darba aizsardzības jomā. Mēs atbildīgi ievērojam Darba likumā noteiktos termiņus un kārtību darba attiecību grozīšanai vai uzteikšanai. Darba līguma grozījumi tiek veikti, pamatojoties uz darba devēja un darbinieka abpusēju vienošanos. *Meža pētīšanas stacijā* ir izstrādāti iekšējie darba kārtības noteikumi tiesisko attiecību nodrošināšanai. Vadība par stratēģiskajiem un ikgadējiem mērķiem, kā arī būtiskām pārmaiņām informē visus darbiniekus klātienes kopsapulcē vismaz vienu reizi gadā, organizējot to atbilstoši nepieciešamībai.

Darbinieku apmierinātība tiek sekmēta, attīstot darba vidi un nodrošinot konkurētspējīgu atalgojumu, kas paaugstina darbinieku lojalitāti un atraisa pašmotivāciju.

Meža pētīšanas stacijā mēs nodrošinām darbinieku adaptāciju un integrāciju – sniedzot atbalstu jaunajiem darbiniekiem un esošajiem darbiniekiem amata maiņas gadījumā, veicinot ātrāku integrāciju

organizācijā, sagatavojot darbiniekus noteiktu amatapienākumu veikšanai, ja nepieciešams, nodrošinot mentora atbalstu.

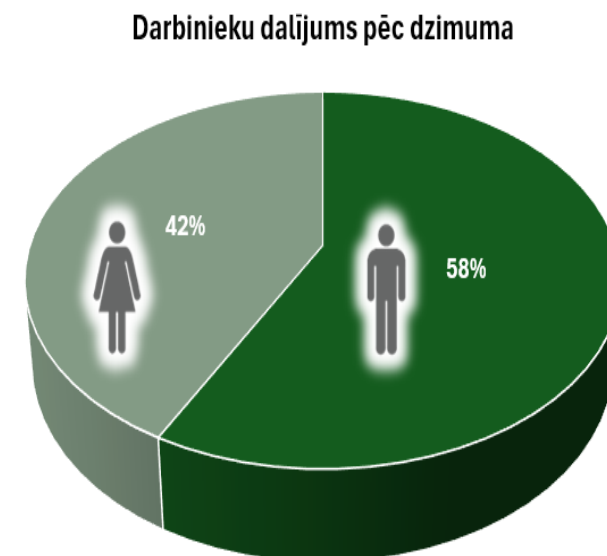
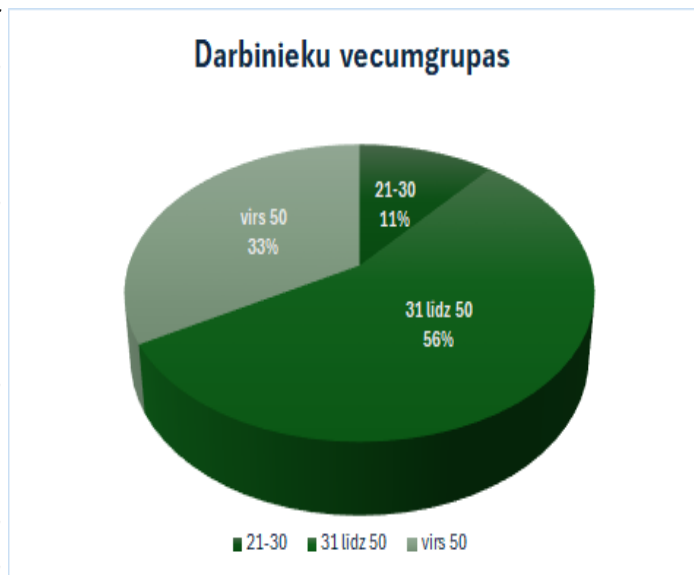

Zinātnes un mācību atbalsta centrs *Mežmāja*

Darbinieki un darba vide

2024. gadā *Meža pētīšanas stacijā* nodarbināti 45 pilna laika darbinieki un četri sezonas darbinieki zinātnisko izmēģinājumu kokaudzētavā. Visvairāk pilna laika darbinieki nodarbināti vecuma grupā no 31 līdz 50 gadiem. 42% no visiem darbiniekiem ir sievietes un 58% vīrieši. Personāla rotācijas koeficients 2024. gadā ir 0,15 (personāla rotācijas koeficients = (pieņemto skaits + atbrīvoto skaits) / faktiskais vidējais darbinieku skaits pārskata gadā). Personāla atjaunošanās koeficients 2024. gadā ir 0,08 (personāla atjaunošanās koeficients = pieņemto skaits / faktiskais vidējais darbinieku skaits pārskata gadā). 2024. gadā darba attiecības uzsāka četri darbinieki un darba tiesiskās attiecības izbeigtas ar trīs darbiniekiem. 2024. gadā viens darbinieks izmantoja atvaļinājumu bērna tēvam.

Ikdienā veltām daudz uzmanības, lai darbiniekam būtu pieejama atbalstoša darba vide, kas palielina viņa drošību darba vietā, veicina izaugsmi un labbūtību.

Darbinieki un darba vide

Vecākais mežkopis cirsmu sagatavošanas darbā

Dabiniem nodrošinām:

- 🌿 veselības apdrošināšanu;
- 🌿 hibrīddarba iespējas amatos, kur tas iespējams;
- 🌿 pieredzes apmaiņas un kvalifikācijas celšanas iespējas;
- 🌿 apmaksātu papildatvaļinājumu;
- 🌿 mācību izdevumu kompensāciju;
- 🌿 atvaļinājuma pabalstu 50% apmērā no mēnešalgas;
- 🌿 normatīvajos aktos noteiktos pabalstus un piemaksas.

Darbinieki un darba vide

Darba aizsardzību organizējam atbilstoši normatīvajiem aktiem. Ir noteikti atbildīgie par darba aizsardzību, ugunsdrošību, elektrodrošību, bīstamajām iekārtām. Katru gadu tiek izstrādāts darba aizsardzības plāns, izpildes atskaite tiek sniegta reizi ceturksnī. Reizi gadā veicam darba vides risku vērtējumu, kurā tiek identificēti iespējami kaitīgie darba apstākļi un nepieciešamās aktivitātes risku mazināšanā. Darbinieki tiek instruēti atbilstošajās darba aizsardzības, ugunsdrošības instrukcijās un nodrošināti ar nepieciešamajiem kolektīvajiem un individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. Par kaitīgiem darba apstākļiem darbinieki var ziņot tiešajam darba vadītājam vai atbildīgajam darba aizsardzības speciālistam. Nelaimes gadījumi tiek izmeklēti atbilstoši MK noteikumiem, pārskata periodā nav noticis neviens nelaimes gadījums darbā. 2024. gadā SIA R&S TET veica organizācijas darba vides risku vērtējumu, izstrādāja darba aizsardzības pasākumu

plānu, veica darba aizsardzības dokumentu pārskatīšanu un aktualizāciju. SIA R&S TET reģistrēts darba aizsardzības kompetento institūciju reģistrā. Darba vides risku vērtējuma laikā darbinieks tiek aicināts iesaistīties konsultācijās par nepieciešamajiem darba apstākļu uzlabošanas pasākumiem.

Darbinieki veic obligātās veselības pārbaudes atbilstoši darba vides risku vērtējumā noteiktajam biežumam, darba vietās atrodas pirmās medicīniskās palīdzības aptieciņas un darbinieki instruēti to lietošanā.

Meža ceļa greiderēšana Kalsnavas mežu novadā

Darbinieki un darba vide

Darba samaksas sistēmu esam veidojuši tā, lai darbiniekiem nodrošinātu vienlīdzīgu samaksu par darba ieguldījumu. Taisnīguma princips paredz vienlīdzīgu samaksu par vienādas vērtības darbu, nosakot savstarpēji salīdzināmu pamatalgu amatos, ņemot vērā šo amatu relatīvo vērtību *Meža pētīšanas stacijā*. Darba samaksas elementi uz visiem darbiniekiem tiek attiecināti vienādā apmērā, atbilstoši vienlīdzīgu tiesību principam. Saskaņā ar Meža pētīšanas stacijas Darba samaksas politiku tiek novērtētas amata funkciju veikšanai nepieciešamās kompetences un nav atšķirības atalgojuma noteikšanā starp dzimumiem. *Meža pētīšanas stacijas* darbinieku mēnešalgas apmērs tiek aktualizēts, ņemot vērā situāciju nozarē un *Figure Baltic Advisory* vispārējā atalgojuma pētījuma rezultātus.

Darbinieku apmācību un izaugsmi mēs nodrošinām ar dažādu mācību, semināru un pieredzes apmaiņas pasākumu – gan darba pieredzē (piemēram, jauni darba pienākumi, iesaistīšanās projektos, iesaistīšanās darba grupās ārpus organizācijas, aizvietošana), gan formālā mācību procesā (kursi, semināri).

Darbinieku iesaistei un kvalifikācijas celšanai tiek organizētas iekšējās apmācības un pieredzes apmaiņas semināri, tāpat tiek nodrošināta iespēja darbiniekiem iesaistīties un piedalīties tādos meža nozares pasākumos kā *Meža dienas*, *Meža ABC*, *Mežs ienāk pilsētā*.

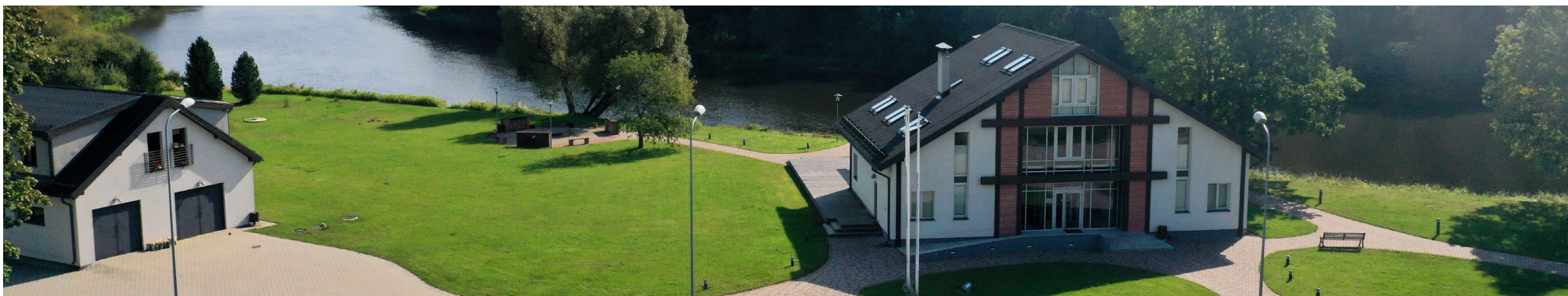
Zinātnisko izmēģinājumu kokaudzētavas izmēģinājuma poligons

Darbinieki un darba vide

Darbinieku apmācību plānošanu veicam, balstoties uz stratēģiskajiem un ikdienas darbu izpildei noteiktajiem mērķiem. Mācību vajadzības konkrētajam gadam tiek noteiktas, balstoties uz *Meža pētīšanas stacijas* mērķiem, un vērtējot ikgadējā darba rezultātu novērtēšanas procesā darbinieka un tiešā vadītāja norādītās mācību vajadzības. Izmantojot ārējos

resursus, 2024. gadā apmācīti 34% darbinieku. Vairāki darbinieki ir mācījušies par iepirkumu procesiem. Jaunie mežkopji ir ieguvuši meža inventarizatora kvalifikāciju un apliecību par bezpilota gaisa kuģu vadīšanu A1/A3 kategorijā. Darbinieki savu kvalifikāciju ir cēluši piedaloties pieredzes apmaiņas braucienā uz Vāciju, iepazīstot jaunās tehnoloģijas un pieredzi mežu apsaimniekošanā.

Apjomīgākās mācības, izmantojot iekšējos resursus un zināšanas pārskata periodā bija par bezpilota gaisa kuģu ekspluatēšanu. Ikgadējais seminārs par jaunāko meža apsaimniekošanas informācijas atbalsta sistēmā MPSGEO.

Zinātnes un mācību atbalsta centrs *Vētraine*

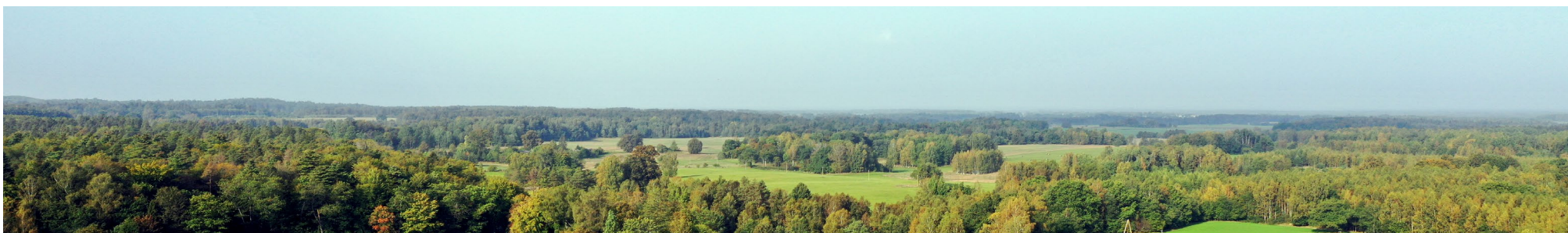
Sabiedrība

Meža pētīšanas stacija atbildīgi kalpo par saskares punktu mežzinātnei, meža nozares izglītībai un zināšanu pārnesei praksē, lai dotu pienesumu kopējā meža nozares attīstībā Latvijā. Ņemam vērā savas darbības ietekmi uz vietējo sabiedrību, uzturam komunikāciju ar vietējiem iedzīvotājiem un pašvaldību.

Meža pētīšanas stacijas deleģēti pārstāvji sniedz savu ieguldījumu līdzdarbojoties politikas plānošanas dokumentu izstrādē, kā piemēram, Meža nozares pamatnostādņu un darba grupā par Medību apsaimniekošanas jautājumiem.

Meža pētīšanas stacija piedalās konkursa Sakoptākais mežs vērtēšanas komisijas darbā, kā arī sniedzam savu viedokli piedaloties AS Latvijas valsts meži konsultatīvās zinātniskās padomes darbā, kur izsakam eksperta viedokli par meža nozares attīstībai nozīmīgiem zinātniskajiem pētījumiem. Meža pētīšanas stacijas pārstāvis uzklausa un pieņem zināšanai informāciju kā LBTU konventa loceklis bez balsstiesībām. Mūsu pārstāvis piedalās LVMI Silava konsultatīvās padomes darbā.

Mēs darbojamies divās nozares profesionālajās biedrībās Latvijā, un vienā starptautiskajā organizācijā, kas dod mums iespēju būt informētiem un sekot līdzi nozares aktualitātēm, lai sekmīgi realizētu savu darbības stratēģiju, kā arī veicina iespēju būt nepārtrauktā mijiedarbībā ar ieinteresēto pušu pārstāvjiem.

Sabiedrība

Pārskata periodā līdzdarbojāties divos meža nozares pasākumos *Mežs ienāk pilsētā un Meža dienas 2024*. Lai veicinātu meža apsaimniekošanas zināšanu pārnesei un popularizētu mežsaimniecības labo praksi, aktīvi piedalījāties pasākumā *Latvijas Meža dienas 2024* Tērvetē, daloties ar zināšanām par meža apsaimniekošanas labo praksi, kā arī ierādot aktivitātes, kuras veicamas aktīvai atpūtai mežā.

Skolu jaunatnes izglītošanai Smiltenes un Kalsnavas informācijas centros pavasarī tika rīkoti Putnu dienu pasākumi, kā arī Ziemassvētku eglītes pasākums Jelgavas mežu novada mežā.

Valsts zinātniskās izpētes mežos notiek Valsts meža dienesta darbinieku semināri un apmācības, kā arī ar saskaņojumu noteiktās platībās meži tiek izmantoti dažādiem sporta veidiem, piemēram, rogainingam, distanču slēpošanai, orientēšanās un velobraucēju sacensībām un arī jaunsargu un zemessargu mācībām.

Aktīvai pastaigai vietējie iedzīvotāji izmanto pastaigu celiņu Langervaldes mežā pie Jelgavas pilsētas, tāpat pieejama ir arī Eiropas birzs Šķēdes mežu novadā.

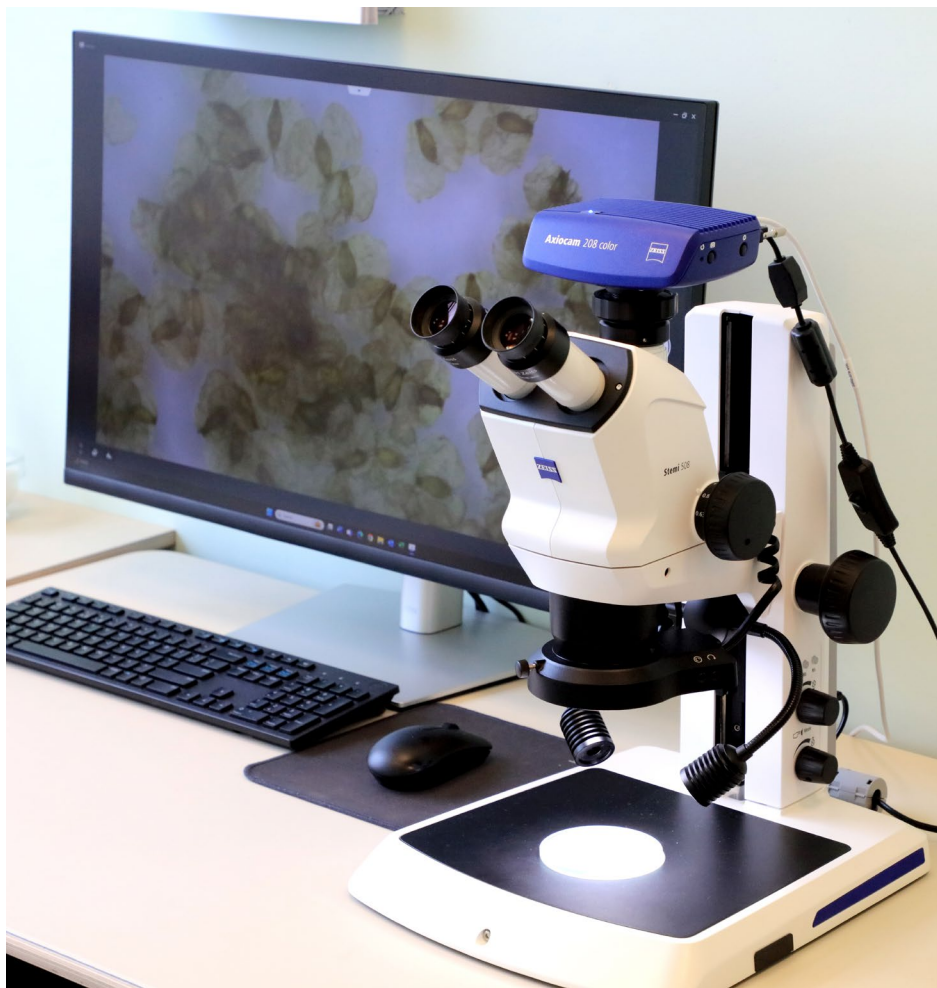
Meža pētīšanas stacija uztur demonstrējumu objektu tīklu, tas kalpo kā bāze meža nozares pārstāvjiem, kuros zinātnieki iepazīstina mežsaimniekus ar jaunākajām atziņām.

Meža pētīšanas stacijas direktors un darbinieki pārskata periodā četras reizes ir informējuši sabiedrību ar mediju un elektronisko plašsaziņas līdzekļu starpniecību par tādiem jautājumiem kā mērķtiecīga meža zemes apsaimniekošana, par Meža pētīšanas stacijas darbības mērķiem un jomām un citiem aktuālajiem jautājumiem. Meža simpozijā Sabilē tika popularizēta Talsu pauguraine, kā arī pastaigā pa Talsu pauguraini tika iepazītas tur esošās dabas vērtības.

Eiropas birzs Šķēdes mežu novadā

Sabiedrība

Pārskata periodā kopā ar partneriem esam iesaistījušies trīs meža nozarei nozīmīgu projektu īstenošanā:

- 🌿 *CO² piesaistes un SEG emisiju mazināšanas pasākumi meža apsaimniekošanā un ietekmes novērtēšanas sistēma (projekta īstenošanas laiks 01.07.2022. – 30.06.2025.);*
- 🌿 *Digitāla rīka izstrāde medību procesa norises pārvaldībai un informācijas aprītei, sabiedrības veselības un drošības uzlabošanai (projekta īstenošanas laiks 01.07.2022. – 31.03.2025.);*
- 🌿 *Mobilās lietotnes un lietojumprogrammu saskarņu izstrāde koksnes plūsmas datu aprītes nodrošināšanai no krautuves līdz piegādes vietai (projekta īstenošanas laiks 01.06.2023. – 30.11.2024.);*
- 🌿 *Gājēju celiņu ar smalcinātu koksnes segumu ekspluatācijas īpašību izvērtējums Langervaldes meža masīvā (projekta īstenošanas laiks 23.03.2022. – 31.12.2026).*

MĒŽA PĒTĪŠANAS STACIJA